

Sabiedrība

Palīdzība. Kur to saņemt?

Līvija Leine

Pēdējā laikā, kad atkal daudziem kļuvis aktuāls jautājums, kā izdzīvot, arvien biežāk tiek meklētas to namu durvis, aiz kurām iespējams saņemt palīdzību. Kaut minimālu. Kaut vai tikai apģērbu. Jo arvien vairāk kļūst to cilvēku, kam nekam vairāk kā ikdienas maizītei nepietiek.

Kāda dzīve, tāda jādzīvo

No Liepājas Diakonijas centra iznāk jauna sieviete ar paprāvu nesamo rokās. Paskatās apkārt, un ātri dodas prom. Iznāk divas kundzes labākajos gados, kādas Liepājas ielās var sastapt desmitiem. Vēl nešķiras, parunā un papēta, kas abu nesamajos, un norunā: "Būs jāatnāk vēl." Iznāk vīrietis. Arī līdzī nesamais. Cits pretimnācējs jautā, vai trāpījies pareizajā adresē, vai te ir tā vieta, kur dala drēbes.

Liepājas Diakonijas centra aktīviste Jausma Pučkare stāsta, ka gadu gaitā gan pašu Drēbju kambara darbinieku, gan tā apmeklētāju attiecības kļuvušas lietišķas – nav vairs klīrēšanās, kaunēšanās, savstarpēja satraukuma. Kāda dzīve šodien katram ir, tāda jādzīvo. Un ir labi, ka vieni gatavi palīdzēt, bet otri spēj šo palīdzību pieņemt. To saprot abas puses.

Cilvēku, kuri tur iegriežas pēc palīdzības, tagad jau gandrīz tikpat daudz kā 1994. gadā, kad viņa sākusi tajā darboties. Tiesa, garās rindās, kādas bija toreiz, cilvēki vēl nestāv. Bet 15–20 drēbju, apavu vai krukļu meklētāju tur iegriežas katru dienu. Nāk no Naktspatversmes, no sociālajām mājām. Nāk cilvēki, par kuriem, satiekot uz ielas, nepateiksi, ka viņam vajadzīga palīdzība, kuri pēdējiem spēkiem cenšas un prot izskatīties tā, it kā viņu mājā valdītu vismaz neliela labklājība. Nāk laucinieki. Īpaši lauku daudz bērnu ģimenes. Meklē elementāras lietas, lai tikai būtu ko apģērbt un kājās aut.

Krusta draudzes priekšniece Anita Rupeika novērojusi, ka vairāk sākuši nākt vīrieši. Viņi meklē apavus, bikses, vīriešu veļu. Virskreklus gan neņemot, tie laikam vairs neesot modē, ņemot tikai tad, ja tie ir tumšā krāsā. Labprāt paņem džemperus, virsjakas. Vīrieši arī ļoti pieprasa apavus, īpaši ziemas apavus. To pašlaik Drēbju kambarim varētu būt vairāk. Ļoti pieprasītas ir bērnu drēbītes – visu vecumu. Gan zīdaiņu, gan pusaudžu skolas vecuma bērniem. Par Diakonijas centra Drēbju kambara dāšnumu zina arī Skrundā, bagātajā Ventpilī un tās apkārtnē. Cilvēki no turienes un citām vietām brauc uz Liepāju, lai Drēbju kambarī sameklētu sev derīgas lietas.

Tālu aiz pilsētas robežām pazīst arī nevalsts organizāciju "Latviešu humānās palīdzības centrs", kas atrodas Roņu ielā 1, ko vada Ainārs Valciņš. Jau desmit gadu, kopš viņš kopā ar saviem atbalstītājiem zvina pie liepājnieku durvīm un aicina ziedot trūcīgajiem iedzīvotājiem. Roņu ielā var saņemt drēbes, apavus, medikamentus, pārtiku, brilles, mēbeles, traukus, rotaļlietas. Ainārs Valciņš īpaši aicina ziedot rotaļlietas. Nemaz tik reti neesot gadījumi, ka spēļu lācīša dēļ sastrīdas trīs vai četri bērni. Šajā palīdzības punktā apmeklētāji īpaši iecienījuši trikotāžas treniņbikses un aizkarus. Tie pirmie pazūd no plauktiem. Šajā labdarības NVO ienāk gan klienti, kuri to regulāri apmeklē, gan cilvēki, kuri tur sper kāju pirmo reizi. Arī tur neviens netiek raidīts prom, lai no kurienes nācis.

Par velti vai par maksu?

Liepājas Diakonijas centram par saņemto palīdzību nekas nav jāmaksā. Vienalga, vai paņemts viens krekliņš, vai drēbēm piebāztas pilnas somas. Arī Roņu ielā 1, nevalsts organizācijas "Latviešu humānās palīdzības centrs" mantu istabā, par saņemtajām mantām nav jāmaksā. Tāpat arī kā Pestīšanas armijas Liepājas korpusā. Tāpat kā sociālā dienesta Pašpalīdzības istabā.

Par maksu sāk runāt tikai biedrības "Latvijas Sarkanais Krusts" Liepājas komitejā. Tie, kuri ir biedrības biedri, maksā 1 latu lielu biedru naudu un viņiem ir tiesības saņemt ziedotās mantas bez maksas jebkurā daudzumā. Maksāt neprasa arī trūcīgiem, krīzes situācijā nonākušiem cilvēkiem. Tā palīdz māmiņām, kuras gaida bērniņu un meklē mazuļa drēbītes, Kalētu sociālajai darbiniecei, kas gādā par saviem cilvēkiem. Jāmaksā nav akciju laikā, kad mantas tiek izliktas lielajā zālē un katrs var izvēlēties, kas tīk. Tiesa, biedrībai pieder arī mazcenas veikals, taču tajā, kā paskaidroja

Liepājas nodaļas izpilddirektore Inita Bišofa, pārdod tikai preces, kas saņemtas no Rīgas un ko uz Latviju sūtījuši ārzemju sponsori. Taču esot atsevišķi gadījumi, kad veikalā var nopirkt arī liepājnieku ziedotās lietas. Tas gan notiekot tikai tad, ja pats ziedotājs ir piekritis, ka viņa mantas tiek izliktas veikalā. Par veikalā gūtajiem ienākumiem tiek uzturēta biedrība, maksātas algas darbiniekiem (Liepājā to ir trīs).

Kas piepilda labdarības organizāciju plauktus?

Liepājas Diakonijas centrs savas darbības sākuma gados visvairāk saņēmis no Zviedrijas vesto humāno palīdzību, starp mantām bijušas arī jaunas, pat neizsaiņotas. Tagad lielākoties apjomā krietni mazākus sūtījumus, vairs ne ar furgoniem kā agrāk, saņem no Vācijas – no Delmenhorstas Svētā Stefana draudzes, no Oldenburgas Jāņa Palīdzības ordeņa, arī no Teklenburgas biedrības "Tilts uz ārpusi". Ir arī pašu liepājnieku ziedojumi. Lielākoties – apgērbs.

Diakonijas vadītājs mācītājs Mārtiņš Urdze aicina liepājniekus nekautrēties un nest uz diakoniju lietas, kas pašiem vairs nav vajadzīgas, bet vēl labas un citiem var noderēt. Taču viens lūgums gan – tām ir jābūt tīrām, izmazgātām, nesaplēstām, līdz pēdējam nenovalkātam, tādām, lai cilvēks, kas tās saņēmis, uzreiz varētu vilkt mugurā. Cilvēkiem palīdzību lūgt jau tā ir grūti. Un pazemot viņus, kas jau tā jūtas pazemoti pašreizējās sociāli ekonomiskās situācijas dēļ, ar netīrām lupatām ir necilvēcīgi. Un necilvēcīgi tas ir arī pret nevalsts labdarības organizāciju cilvēkiem, kuri drēbes pieņem, kārtro, šķiro un dala citiem, par to paši neko nesaņemot.

Arī Pestīšanas armijas Liepājas korpusa komandiere Velta Udarska uzsver, ka Liepājā ļoti vajadzīgas vīriešu drēbes. Un arī viņa saka: "Lūdzu, lūdzu tīras!" Tā ir elementāra cieņa pret cilvēkiem, kuri tās ņems rokās. Bet Ainārs Valciņš no Roņu ielas "Latviešu humānās palīdzības centra" piebilst, ka drēbēm, ko cilvēks nodomājis nodot labdarībai, nevajadzētu izgriezt pogas vai izplēst rāvējslēdzēju. Ne viņam, ne citiem labdarības organizāciju biedriem nav līdzekļu, par ko drēbes labot vai mazgāt. Atliek tikai nederīgās izmest grūžu kastē. Šī biedrība vāc arī naudas ziedojumus. Tie vajadzīgi, lai maksātu telpu īri un par komunālajiem pakalpojumiem. Pilsētas dome organizācijai gan telpas piešķirusi, taču visi maksājumi jāveic pašiem. Pašlaik biedrībai ir uzkrājies 300 latu liels pārāds.

Sociālā dienesta darbiniece Maija Agatina, kas atbild par Pašpalīdzības istabu, arī aicina nest nesaplēstu un tīru apģērbu. Nevajadzētu kremlīna kleitas, tās nākas izmest. Cilvēki lielākoties meklē ikdienišķu, lietišķu apģērbu.

Diakonijas centrs labprāt līdzās drēbēm un apaviem pieņemtu arī spieķus, kruķus, invalīdu ratiņus, ratiņkrēslus, pēcoperāciju staigulius un citas tehniskās palīgierīces. Daudzi cilvēki jautā pēc tiem, bet nav ko iedot. To nav arī Liepājas Sociālā dienesta Pašpalīdzības istabā. Tehniskie palīglīdzekļi ir meklējami oficiāli valsts aģentūrā "Tehnisko palīglīdzekļu centrs".

Biedrības "Latvijas Sarkanais Krusts" Liepājas komitejas izpilddirektore Inita Bišofa saka, ka uz šo iestādi var nest visu, kas nav galīgi novalkāts, – gan drēbes, gan apavus. Pieņem dzijas, ko dod Nīcas sievām, kuras ada cimdus un zeķes, ko tālāk nodod bērnu sociālās aprūpes iestādēm un bērnu namiem. Šogad tos paredzēts sūtīt ar Āfriku. Pieņem traukus, citas nelielas mājturībā derīgas lietas. Mēbeles, bērnu ratiņus gan nepieņem, jo nav telpu, kur tos izvietot, taču tās, ko piedāvā, tiek ierakstītas speciālā žurnālā, un, ja cilvēkiem pēc tiem rodas vajadzība (ugunsgrēks vai cita nelaime), tos var arī saņemt. Ļoti vajadzīgi būtu pieaugušo cilvēku pamperi, pārsienamie materiāli, palagi, segas, spilveni, tos Sarkanā Krusta darbinieki un aktīvisti nogādā vecajiem, slimajiem, gulošajiem cilvēkiem.

Var nodot un saņemt drēbes un citas mantas

Liepājas Diakonijas centrā, F.Brīzemnieka ielā 54 –

Drēbju kambaris darbojas otrdienās, trešdienās, ceturtdienās no pulksten 11 līdz 14.

Sociālajā dienestā, E.Veidenbauma ielā 3 –

Pašpalīdzības istaba atvērta ceturtdienās no pulksten 15. Mantas var nodot arī jebkurā citā laikā, iepriekš piezvanot pa tālruni 63489674.

Pestīšanas armijas Liepājas korpusā, Rīgas ielā 26 (ieeja no Tirgus ielas 14) –
reizi mēnesī ar izdalītiem taloniņiem.

Biedrības "Latvijas Sarkanais Krusts" Liepājas komitejā, K.Ūliha ielā 35/37 –

darba laiks no pulksten 9.30 līdz 17.30.

Nevalsts organizācijā "Latviešu humānās palīdzības centrs", Roņu ielā 1 –
katru piektdienu no pulksten 15.

Sociālo palīdzību var saņemt un mantas nodot arī reliģisko draudžu diakonijās. Taču tas notiek ļoti individuāli. Iepriekš jāsazinās ar izraudzīto draudzi.

© 2010 SIA Kurzemes Vārds